

Fagplan for treblås (tverrfløyte, klarinett og saksofon)

1. Innledning

Denne fagplanen er et hjelpemiddel og ei rettesnor for vår undervisning, i tillegg har Kulturskolen for alle egne vedtekter som er å finne på vår hjemmeside www.ksalle.no. Læreren bruker fagplanen som et verktøy til utarbeidelse av halvårsplaner og til sin undervisning. Ved å følge med i fagplanen skal elever og foresatte få en god oversikt over hva eleven skal lære i de ulike faser. Alle elever skal bli sett og få mulighet til å utvikle seg ut fra sine forutsetninger.

Kulturskolen for alle skal være for alle med prioritering for barn og unge. Kulturskolen arbeider for at elevene skal oppleve faglig mestring, fremme personlig utvikling, trygghet, glede og samhørighet i utøvelse av sine ferdigheter.

Kulturskolen for alle følger skoleåret for grunnskolen, men underviser litt mer komprimert. Noen uker er det undervisningsfri på grunn av prosjekter og forestillinger, samt i løpet av året kan det også være seminarer og forestillinger som elevene oppfordres til å delta på.

1.1. Verdier

Kulturskolens nasjonale visjon er «*kulturskole for alle*». Kulturskolen for alle skal tilby god læring for alle; hvor engasjement, inkludering og utvikling er viktige moment for at elevene skal oppleve gode læringsprosesser.

2. Beskrivelse av faget

Treblås er en instrumentgruppe med klarinett, saksofon og tverrfløyte. Treblås kan brukes som soloinstrument eller som akkompagnement. Treblåsinstrumenter brukes i de aller fleste musikksjangre, og du får spille fra ulike epoker og ut fra hvilke interesser du har.

Treblåsinstrumentene følger samme fagplan for utvikling og progresjonsnivå.

2.1. Praktisk

Varighet på undervisningen er fra 25 min ukentlig på enetimer, og utvides når det er undervisning i grupper. Ukentlige timer kan bli omorganisert ved prosjekter. Undervisningen følger grunnskolens skolerute, med unntak av første og siste uke i skoleåret, samt ved prosjekter.

Elever på treblås anbefales å spille i musikkorps.

3. Mål

Læringsmålene er delt inn i 3 nivåer: Nybegynner-, øvet nivå og viderekommet nivå.

Elevene får opplæringen tilpasset sine evner og forutsetninger.

Det utarbeides halvårsplaner for alle elevene tilpasset nivå og interesser.

Innholdet på nybegynnernivå er satt sammen for å gi eleven et godt fundament for kjennskap til instrumentet for teori og utøving.

3.1. Nybegynnernivå

- Sette sammen instrumentet, daglig stell og vedlikehold
- Kjennskap til instrumentet, hva heter delene
- Riktig bruk av kropp og pust
- Blåseteknikk, tungeteknikk og fingersetning
- Grunnleggende forståelse av styrkegrader/dynamikk
- Spille korte og lange toner og kontrollert
- Stabil og kontrollert tone på instrumentet fra helnoter til 8-deler
- Legato og stakkato
- Noter og enkel rytmeforståelse
- Enkel melodispilling i omfanget $g - g^1$
- Forstå og spille i tonearter med ett $\sharp$ og en b , samt forstå dur og moll
- Spille i 2/4, ¾ og 4/4-takt
- Samspill
- Opptreden for publikum
- Egenøving flere ganger i uken (se punkt 4 om øving)

De ulike punktene gjennomgås i dialog med læreren og praktisk øvelse på instrumentet. Det er viktig at eleven har tilgang til å øve på instrumentet. Det er en fordel at eleven anskaffer sin egen lærebokbok, vi anbefaler at dette gjøres i samråd med lærer

3.2 Øvet nivå

Øvet nivå er for elever som har kommet videre, og det forutsettes at eleven har vært gjennom nybegynnernivå.

- Produsere en stabil klang i overgangen til høyt register, kombinasjon av lavt- mellom- og høyt register.
- Forstå frasering i musikk/musikalske uttrykk
- Spille lengre melodilinjer og musikkstykker i ulike sjanger, stilarter og tradisjoner.
- Forstå og spille tonearter opp til fire kryss og fire b .
- Utvikling av tungeteknikk, artikulering og fingerteknikk
- Forstå og spille i taktartene 6/8 og 2/2.
- Utvikling av gehørspill ved bruk av sanger, ekko og improvisasjon.

- Forstå sekstendelsnoter, trioler, punkteringer og synkoper.
  - Spille kromatisk skala.
  - Spille individuelle og stemmer i samspill.
  - Forstå tempo som andante, allegro, presto osv.
  - Grunnleggende musikkteori – notelære, taktart, rytme, og utvikle et avanserte musikkuttrykk
-
- Dynamikkbegreper (forte, piano)
  - Forståelse for bruk av tekniske øvelser koblet til musisering
  - Øve på å spille utenat
  - Opptreden

Repertoaret tilpasses hver enkelt elev.

Med grunnlaget fra begynnernivået er det viktig at eleven får forsøkt å spille til ulike komponister, samt til musikk de selv hører på.

3.3 Viderekommet nivå

- Introdusere alla skalaer - dur og molltonearter i hele kvintsirkelen, kromatiske skalaer over hele registeret.
- Utvide høyt register til mestring av hele instrumentet sitt omfang
- Oversikt over mer avanserte rytmer og irregulære taktarter som 5/8 , 7/8 osv.
- Få kontroll over intonasjon, musikalitet, frasering og improvisasjon
- Elevenes egne preferanser og valg spiller en fremtredende rolle i repertoar og teknikk
- Utøve musikkstykker på høyere nivå i ulike sjangre, stilarter og tradisjoner.
- Viderekommet nivå teknisk og musikalsk utøvende: dynamikk, ulike stilarter med fokus på utøverrollen.
- Utvikle ensemblespill videre gjennom aktiv lytting, gi konstruktive tilbakemeldinger og være med på å forme musikkformidling
- Forberedelse mot musikklinje eller annen utdanning/prøvespill
- Det vil være naturlig å fordype seg i klassisk repertoar og arbeide med større verk
- Bredde gjennom eksempelvis å spille jazz, ragtime og populærmusikk vil være viktige supplement
- Selvstendig konsentrert egenøving flere ganger daglig

Det er mulig å søke om utvidet undervisningstid.

På dette nivået er det viktig at eleven øver minimum 5 ganger i uken.

Opptreden på konserter i regi av- og utenfor kulturskolen er en del av utviklingen.

Elever på viderekommet nivå viser selvstendighet og har ervervet seg kunnskap om de fleste sjanger og musikkens elementer. Dette nivået kan dermed betraktes som en fordypning av de foregående nivåene.

4. Egenøving

Viktige forutsetninger for læring er at elevene øver hjemme. Det anbefales at øvingen er en fast rutine som skjer regelmessig gjennom uken.

Forslag til øving på de ulike nivåene:

- Nybegynnernivå: minimum 15 minutter 4 ganger i uken
- Øvet nivå: Minimum 20 minutter 4 ganger i uken
- Viderekommet nivå: Minimum 30 minutter 5 ganger ukentlig

5. Forventninger til foresatte

For at eleven skal kunne trives og for progresjon i utviklingen på instrumentet, er det viktig at det legges til rette for øving hjemme. Det forventes at foresatte er støttende og engasjerte. Løpende kontakt mellom kulturskole og heimen om elevens utvikling, trivsel øvingsinnsats og frammøte til timene er avgjørende for elevens framgang. Ros og tilbakemelding på elevens øving hjemme er viktig for elevens mestringsfølelse og utvikling på instrumentet.

Ved fravær for eleven, gi beskjed i så god tid som mulig.

Notebøker og kopiark bør legges i perm/mappe og medbringes til spilletimene.

Følg med på beskjeder som kulturskolen sender ut via SMS/e-post.

Gi beskjed til kulturskolen om du endrer kontaktinfo (telefonnummer/e-postadresse).